

Lieta Nr. [REDACTED]
[REDACTED]

LĒMUMS

Rīgā 2022. gada 23. septembrī

Ekonomisko lietu tiesa,
tiesnesis Aivars Latkovskis,
piedaloties procesa virzītājai Ievai Semjonovai, prokurorei Dacei Vanagai un ar mantu saistīto
personu pārstāvjiem zvērinātiem advokātiem [REDACTED] un [REDACTED],
slēgtā tiesas sēdē izskatīja procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

Aprakstošā daļa

[1] Pamatojoties uz Finanšu izlūkošanas dienesta 2021. gada 26. maija ziņojumu, 2021. gada 16. jūnijā tika uzsākts kriminālprocess Nr. [REDACTED] pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas par iespējamu nezināmas izceļsmes noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju lielos apmēros, proti, par to, ka vairāku uzņēmumu konti Latvijas kredītiesādēs izmantoti, lai legalizētu no Krievijas juridiskās personas [REDACTED] saņemtos līdzekļus. No Finanšu izlūkošanas dienesta 2021. gada 6. augustā saņemta papildu informācija par aizdomīgiem darījumiem, kuros iesaistīts [REDACTED] un tā patiesais labuma guvējs [REDACTED] [REDACTED].

Ar procesa virzītājas 2022. gada 18. jūlija lēmumu nolemts izdalīt no kriminālprocesa materiālus, kā arī uzsākt un nodot tiesai procesu par noziedzīgi iegūtu mantu. Lēmumā ierosināts atbilstoši Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmajai daļai atzīt par noziedzīgi iegūtu un konfiscēt valsts labā šādus aktīvus:

1) [REDACTED] līdzekļus [REDACTED] EUR apmērā, kas saskaņā ar 2019. gada 2. aprīļa noslēgto investīciju līgumu cesijas veidā saņemti no [REDACTED] un uzskaitīti *likvidējamās* [REDACTED], AS iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [REDACTED];

2) [REDACTED] piederošos finanšu instrumentus, kas atrodas [REDACTED] AS kontā Nr. [REDACTED].

Procesa virzītājas lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[1.1] No kriminālprocesa materiāliem izriet, ka ir izveidota starptautiska finanšu līdzekļu legalizācijas shēma, finanšu līdzekļi pārvietoti no sākotnējās izceļsmes vietas, simulējot šķietami legālus darījumus, noslēgti daudzi fiktīvi līgumi. Naudas līdzekļi, kuru sākotnējā izcelsme ir no Krievijas juridiskās personas [REDACTED], izmantojot saimniecisko darbību imitējošu starpnieku kontus Latvijas kredītiesādēs, pārskaitīti uz kontiem ārpus Latvijas jurisdikcijas un izmantoti [REDACTED] pašpatēriņam. Shēmās iesaistīto juridisko personu konti pēc neilga laika slēgti, un atvērti konti jauniem shēmas dalībniekiem, kas turpinājuši tās

pašas darbības. Darījumu shēmā iesaistītas ar [REDACTED] saistītas juridiskās personas [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] un ar [REDACTED] ([REDACTED])
[REDACTED] saistītas juridiskās personas [REDACTED] un [REDACTED].

[REDACTED] ir AAE uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir [REDACTED] un kuram
konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2016. gada 7. septembrī.

[REDACTED] ir Dominikas uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir
[REDACTED] un kura konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2014. gada 8. augustā un slēgts
2016. gada 31. oktobrī.

[REDACTED] ir Belizas uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir
[REDACTED] un kura konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2011. gada 28. februārī un slēgts
2015. gada 6. janvārī.

[REDACTED] ir Kanādas uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir
[REDACTED] un kura konts *likvidējamajā* [REDACTED] AS atvērts 2017. gada 10. oktobrī, bet
konts *maksātnespējīgajā* [REDACTED] atvērts 2017. gada 27. jūnijā un slēgts 2017. gada
31. oktobrī.

[REDACTED] ir Lielbritānijas uzņēmums (likvidēts no 2017. gada
15. augusta), kura patiesais labuma guvējs ir [REDACTED] un kura konts Latvijas kredītiestādē
atvērts 2012. gada 12. septembrī un slēgts 2017. gada 30. jūnijā.

[REDACTED] konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2015. gada 11. decembrī un slēgts
2016. gada 1. augustā.

- [1.2] Līdzekļu izceļsmi [REDACTED] kontā Nr. [REDACTED] veido:
- 1) no 2016. gada 10. oktobra līdz 28. oktobrim saņemti pārskaitījumi no [REDACTED]
[REDACTED] USD un [REDACTED] EUR, norādot darījuma mērķī “par rēķinu
1/9.10”;
 - 2) no 2016. gada 12. oktobra līdz 2017. gada 12. oktobrim saņemti pārskaitījumi no
[REDACTED] RUB (aptuveni [REDACTED] EUR), norādot darījuma
mērķī apmaksu par elektriskām iekārtām;
 - 3) no 2017. gada 4. decembra līdz 2018. gada 30. janvārim saņemti pārskaitījumi no
[REDACTED] RUB (aptuveni [REDACTED] EUR), norādot darījuma
mērķī apmaksu par elektriskām iekārtām;
 - 4) no 2017. gada 9. augusta līdz 29. septembrim saņemti pārskaitījumi no [REDACTED]
[REDACTED] RUB (aptuveni [REDACTED] EUR), norādot darījuma mērķī apmaksu
par elektriskām iekārtām.

Darījumus pamatojošie dokumenti (rēķini un preču pavadzīmes) par ienākošajiem
maksājumiem netika iesniegti.

[1.3] [REDACTED] nodarbojas ar elektrisko preču vairumtirdzniecību, lielākais pircējs
ir [REDACTED], bet preču piegādātāji un transportētāji ir citi uzņēmumi. Tomēr
no [REDACTED] konta, kurā saņemti maksājumi par elektriskajām iekārtām aptuveni
[REDACTED] miljoni EUR, preču piegādātājiem un transportētājiem pārskaitīti tikai aptuveni [REDACTED] tūkstoši
EUR. Darījumus pamatojošie dokumenti ir iesniegti tikai par dažiem darījumiem. Pārējie
[REDACTED] līdzekļi no konta pārskaitīti darījumos, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību:

- 1) uz savu kontu AAE aptuveni [REDACTED] EUR kā savu līdzekļu pārvedums;
- 2) maksājumi par bērnu izglītību un interjera precēm;
- 3) pirkumi ar uzņēmuma karti aptuveni [REDACTED] tūkstoši EUR, kur karti izmantoja [REDACTED]
vai viņa dzīvesbiedre.

Garantētā atlīdzība no *likvidējamās* [REDACTED] AS pārskaitīta uz [REDACTED] kontu AAE. Kontā atlikušie līdzekļi [REDACTED] EUR apmērā saskaņā ar investīciju līgumu cesijas veidā nodoti [REDACTED].

[1.4] Izmeklēšanas laikā iesniegti vienīgi līgumi starp [REDACTED] un partneriem [REDACTED] un [REDACTED], kā arī pavadzīmes par neliela apjoma precēm un informācija par [REDACTED] izglītību un agrāko saimniecisko darbību Krievijā.

[1.5] Par [REDACTED] un [REDACTED] saistītajiem uzņēmumiem nav atrodama informācija, ka viņi veiktu saimniecisko darbību. Saistītie uzņēmumi veica maksājumus Latvijas fondiem, kas rada aizdomas, ka šo uzņēmumu darbību palīdzēja uzturēt *likvidējamā* [REDACTED] AS.

Shēmās mākslīgi iesaistītajiem uzņēmumiem [REDACTED], [REDACTED] un [REDACTED] tiek fiktīvi radīta nepamatota peļņa, kā arī lielāko daļu līdzekļu izmanto patiesais labuma guvējs [REDACTED].

[1.6] [REDACTED] veica pārskaitījumus patiesā labuma guvēja [REDACTED] labā, kā arī veica ieguldījumus finanšu instrumentos. Pēc *likvidējamās* [REDACTED] AS darbības pārtraukšanas visi [REDACTED] finanšu instrumenti ar [REDACTED] rīkojumu pārvesti uz viņa investīciju portfeli *likvidējamā* [REDACTED] AS. [REDACTED] neiesniedza dokumentus, kas apliecinātu šādu pārvedumu ekonomisko būtību un tiesisko mērķi. Nav informācijas, ka [REDACTED] būtu veicis maksājumus par finanšu instrumentiem. [REDACTED] finanšu instrumentus 2018. gada 17. septembrī pārveda uz savu [REDACTED] AS kontu. Uz 2021. gada 27. jūliju kontā atradās finanšu instrumenti ar kopējo vērtību aptuveni [REDACTED] EUR, un to izceļsmē ir no [REDACTED] saņemtie finanšu instrumenti.

[1.7] Process par noziedzīgi iegūtu mantu tika uzsākts, jo vēl nav savākts pietiekams pierādījumu kopums attiecībā uz personu vainu, kā arī sakarā ar karadarbību Ukrainā ir pārtraukta informācijas apmaiņa ar Krievijas institūcijām. Ilgstoša finanšu līdzekļu uzglabāšana kontā var radīt arī būtiskus neatraisnotus izdevumus valstij.

[2] Tiesas sēdē 2022. gada 13. septembrī piedalījās procesa virzītāja, prokurore, ar mantu saistīto personu [REDACTED] un [REDACTED] pārstāvji.

Procesa virzītāja un prokurore uzturēja 2022. gada 18. jūlija lēnumā minētos apsvērumus. Procesa virzītāja norādīja, ka arī tiesvedības laikā ar mantu saistītās personas nav iesniegušas nekādus papildu pierādījumus, kas varētu liecināt par arestētās mantas likumīgo izceļsmi.

[3] Ar mantu saistīto personu pārstāvji faktiski sniedza kopīgus paskaidrojumus, kā arī faktiski tika norādīti tikai apsvērumi par iespējamiem procesuāliem pārkāpumiem, nenorādot jaunus apstāklus saistībā ar arestētās mantas iespējamo izceļsmi. Paskaidrojumi tika iesniegti arī rakstveidā un tika pievienoti lietas materiāliem. Paskaidrojumos norādīti šādi apsvērumi.

[3.1] Nav izpildījušies Kriminālprocesa likuma 626. panta priekšnoteikumi, lai uzsāktu šo procesu.

[3.2] Šajā procesā nevar piemērot Kriminālprocesa likuma 126. panta 3.¹ daļu, jo ar mantu saistītās personas netika informētas par apgriezto pierādīšanas pienākumu, bet tikai par sekām saistībā ar kompensācijas nesaņemšanu.

[3.3] Lai pamatotu arestētās mantas noziedzīgo izceļsmi, nevar piemērot Kriminālprocesa likuma 124. panta septīto daļu, 125. panta trešo daļu, kā arī nevar atsaukties uz Krimināllikuma 195. panta objektīvo pusi, jo tas ir iespējams tikai kriminālprocesā, nevis izdalītajā procesā par noziedzīgi iegūtu mantu.

[3.4] Kriminālprocesā nav konstatēts nekāds predikatīvais noziedzīgais nodarījums. Nav ziņu, ka ārvalstīs būtu uzsākts kāds kriminālprocess.

[3.5] Jau lietas materiālos ir pierādījumi, kas apstiprina darījumu esamību un likumīgo izcelsmi, t. sk. ██████████ līgumi. Procesa virzītāja izmeklēšanas laikā nav skaidrojusi un pamatojusi, ka šie dokumenti nebūtu pietiekami. Nav saprotami vai nav pamatoti procesa virzītājas apgalvojumi, ka darījumi ir fiktīvi.

[3.6] Procesa virzītāja nav veikusi izmeklēšanas darbības, bet paļavās uz Finanšu izlūkošanas dienesta informāciju, kas nav uzskatāms par pilnvērtīgu pierādījumu, kā arī nav pratināts ██████████ un nav pieprasīta informācija par ██████████.

[3.7] Atbildot uz tiesas jautājumiem, apstiprināja, ka ██████████ ir dibināts 2016. gada jūlijā un joprojām pastāv, kā arī ██████████ saņemtie finanšu instrumenti tika pārskaitīti kā dividendes.

[4] Tiesa atbilstoši Kriminālprocesa likuma 629. panta sestajai daļai atzina, ka tiesas sēdē nav iespējams pieņemt lēmumu, tāpēc lēmums būs sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2022. gada 23. septembrī.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izskatot materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu un uzklasot lietas dalībnieku viedokli, atzīst, ka arestētā manta ir atzīstama par noziedzīgi iegūtu un ir konfiscējama.

[6] Tiesa atzīst, ka ir ievēroti Kriminālprocesa likuma 626. panta pirmās daļas 2. punkta nosacījumi. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka nav savākts pietiekams pierādījumu kopums attiecībā uz personu vainu kriminālprocesā, t. sk. ir nepieciešama pierādījumu iegūšana starptautiskās sadarbības ietvaros no Krievijas (piemēram, saistībā ar uzņēmumu ██████████ vai Krievijas pilsoņu aktīviem un saimniecisko darbību), kas saistībā ar karu Ukrainā ir būtiski apgrūtināta. Vienlaikus apstāklis, ka kriminālprocesā ir apgrūtināta iespēja noskaidrot faktisko noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai kriminālprocess pat vēlāk tiek izbeigts, jo nav izdevies noskaidrot šādu personu, nevar būt par kategorisku šķērsli, lai Kriminālprocesa likuma 59. nodaļas kārtībā izlemtu jautājumus, kas saistīti ar arestēto mantu. Tiesas ieskatā tas bija viens no likumdevēja mērķiem paredzēt procesu, lai risinātu noziedzīgi iegūtas mantas jautājumus pat gadījumā, ja kriminālprocesā ārpus saprātīgām šaubām neizdodas pierādīt predikatīvā noziedzīgā nodarījuma esamību vai konkrētās personas vainu legalizācijas darbībās.

Tādējādi tiesa secina, ka objektīvu iemeslu dēļ krimināllietas nodošana tiesai tuvākajā laikā nav iespējama. Vienlaikus tiesa konstatē, ka atbilstoši kredītiestādes sniegtajai informācijai (1. sējuma 211.-212. lapa) arestētās mantas glabāšana varētu radīt arī būtiskus nepamatotus izdevumus.

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 03.05.2022.) noziedzīgi iegūta manta ir manta, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā. Tomēr pēc būtības regulējums nav mainījies, jo esošā redakcija paredz tikai redakcionālas izmaiņas - noziedzīgi iegūta manta ir jebkāds ekonomisks labums, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonācis noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā. Kriminālprocesa likuma 124. panta sestā daļa paredz, ka kriminālprocesā un procesā par noziedzīgi iegūtu mantu pierādīšanas priekšmetā ietilpst otrie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi

uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats atzīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme. Savukārt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 126. panta 3.¹ daļai, ja kriminālprocesā iesaistītā persona apgalvo, ka manta nav uzskatāma par noziedzīgi iegūtu, pienākums pierādīt attiecīgās mantas izcelsmes likumību ir šai personai.

[7.1] Kriminālprocesa likuma 124. panta sestā daļa neparedz, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu būtu nepieciešams pierādīt konkrētu predikatīvo noziedzīgo nodarījumu. Tā kā procesā par noziedzīgi iegūtu mantu netiek vērtētā personu vaina, kā arī likumdevējs ir samazinājis pierādīšanas standartu līdz “visticamāk” attiecībā uz noziedzīgās mantas izcelsmi, tad šajā procesā nav iespējams un nav arī pienākums ārpus saprātīgām šaubām pierādīt konkrēta predikatīvā noziedzīgā nodarījuma esamību. Arī no Kriminālprocesa likuma 124. panta septītās daļas un 125. panta trešās daļas un Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma 5. panta 2.¹ daļa izriet, ka nav nepieciešams konstatēt konkrētu noziedzīgo nodarījumu (predikatīvo), no kura līdzekļi ir iegūti. Proti, ja pat kriminālprocesā, kurā tostarp tiek konstatēta personas vaina par legalizācijas darbībām, nav nepieciešams pierādīt konkrētu predikatīvo noziedzīgu nodarījumu, tad vēl jo vairāk šāds pierādīšanas pienākums nav attiecināms uz procesu par noziedzīgi iegūtu mantu, kas izdalīts no šī kriminālprocesa un kurā netiek vērtēta vai konstatēta personu vaina.

[7.2] Līdz ar to tiesai šajā procesā ir jāpārbauda, vai pierādījumu kopums ir pietiekošs, lai secinātu, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme, bet tiesai nav nepieciešams konstatēt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma naudas līdzekļi ir iegūti, kā arī nav nepieciešams ārpus saprātīgām šaubām konstatēt predikatīvā noziedzīgā nodarījuma esamību. No Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmās daļas un Kriminālprocesa likuma 124. panta sestās daļas arī izriet, ka nav būtiskas nozīmes, vai Latvijā vai citā valstī ir vai nav uzsākts kriminālprocess par predikatīvo noziedzīgo nodarījumu.

[8] Ar mantu saistītās personas pārstāvji norādīja uz iespējamiem procesuālajiem pārkāpumiem. Tiesa nekonstatē tādus procesuālos pārkāpumus, kas varētu paši par sevi būt pamats procesa par noziedzīgi iegūtu mantu izbeigšanai.

[8.1] Tiesai nerodas šaubas, ka ar mantu saistītās personas bija informētas par aresta uzlikšanu (piemēram, 1. sējuma 216. lapa un 238. lapa), kā arī izmeklēšanas laikā un tiesvedības laikā ar mantu saistītajām personām tika nodrošināta iespēja sniegt pierādījumus par arestētās mantas likumīgo izcelsmi.

[8.2] Procesa virzītājas 2022. gada 18. jūlija lēmumā nav pat ietvertas atsauces uz Kriminālprocesa likuma 124. panta septīto daļu vai 125. panta trešo daļu, tāpēc nav saprotami ar mantu saistīto pārstāvju apsvērumi par šo normu nepamatotu piemērošanu. Tiesa piekrīt, ka šajā procesā nav pamata tieši atsaukties uz 195. panta objektīvās puses darbībām, jo šos apstākļus būtu iespējams vērtēt tikai kriminālprocesa ietvaros, kur vērtētu arī apsūdzēto personu subjektīvo pusi legalizācijas darbībās. Vienlaikus tiesa šo procesa virzītāja norādi uztver tikai kā tādu, kas apstiprina, ka visi pierādījumi ir vērtējami kopumā, t. sk. ir jāvērtē, kādas darbības ir veiktas ar arestēto mantu (piemēram, kopējā finanšu plūsma, pārskaitījumi bez ekonomiskā pamata, piedeības slēpšana u. tml.), jo arī šie apsvērumi var ietekmēt secinājumu par arestētās mantas izcelsmi. Katrā ziņā šāda atsauce

uz Kriminālikuma 195. pantu nav pamats, lai uzskatītu, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu būtu pieļauti būtiski procesuāli pārkāpumi.

[8.3] Tiesa arī konstatē, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 133. pantam Finanšu izlūkošanas dienesta ziņojums ir uzskatāms par pierādījumu – kompetentās institūcijas atzinums. Finanšu izlūkošanas dienestam vai jebkurai citai personai ir arī tiesības iesniegt procesa virzītājam dokumentus (informāciju), kas apstiprina noteikta veida faktus. Tāpēc nevar arī izslēgt iespēju, ka Finanšu izlūkošanas dienests jau ir savācis tādu pierādījumu (informācijas) apjomu, kas ļauj procesa virzītājam izdarīt secinājumu par mantas noziedzīgo izcelsmi, neveicot papildu apjomīgas izmeklēšanas darbības. Līdz ar to tas pats par sevi nav pamats izbeigt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu, ja procesa virzītājs pilnībā vai lielā apmērā izmanto Finanšu izlūkošanas dienesta sniegtu informāciju vai piekrīt tā izdarītajiem secinājumiem.

[9] Atbilstoši lietas materiāliem darījumu shēmās, kas saistītas ar arestētās mantas izcelsmi, iesaistītas vairākas personas (1. sējuma 17. lapa), kā arī lietas dalībnieki neapšaubā attēloto darījumu shēmu un shēmā norādītās naudas plūsmas. Tiesa arī konstatē, ka ar mantu saistītajām personām bija pieejami faktiski visi izdalītie lietas materiāli, tomēr ar mantu saistītās personas neiebilda par procesa virzītājas norādīto informāciju, no kādiem līdzekļiem ir veidojusies arestētā manta. Līdz ar to tiesa padziļināti nevērtētos dokumentus, piemēram, konta izdrukas, kas apliecina šo maksājumu veikšanu. Proti, no lietas materiāliem izriet un netiek arī apšaubīts, ka arestētās mantas izcelsmi veido [REDACTED] saņemtie maksājumi no [REDACTED], [REDACTED] un [REDACTED]. Vienlaikus tiesa konstatē, ka procesa virzītājas lēmumā kļūdaini norādīts laika posms, kādā saņemti maksājumi no [REDACTED], jo šā uzņēmuma konti tika slēgti jau 2017. gada 30. jūnijā un Finanšu izlūkošanas dienests norāda, ka maksājumi veikti līdz 2017. gada 9. jūnijam (1. sējuma 9. un 10. lapa).

Savukārt [REDACTED] piederošo finanšu instrumentu izcelsmē arī ir pilnībā saistīta ar šiem [REDACTED] saņemtajiem maksājumiem. Arī [REDACTED] apstiprina (piemēram, 1. sējuma 261. lapa, 7.4 punkts), ka finanšu instrumenti tika nopirkti par naudu, ko [REDACTED] ieguva līdz 2016. gada 31. oktobrim, pārņemot naudas līdzekļus no cita grupas uzņēmuma [REDACTED].

Finanšu izlūkošanas dienesta ziņojumos un arī procesa virzītājas lēmumā norādīts, ka nav identificēts konkrēts predikatīvais noziedzīgais nodarījums, bet ir izteikts tikai minējums par iespējamu nodokļu nomaksas izvairīšanos Krievijā. Līdz ar to tiesai ir jāvērtē, vai attiecīgajā [REDACTED] kontā Nr. [REDACTED] saņemtajiem līdzekļiem, visticamāk, ir noziedzīga vai likumīga izcelsmē, ja nepastāv nekāda informācija par iespējamo predikatīvo noziedzīgo nodarījumu.

[10] Finanšu izlūkošanas dienests, izpētot darījumus, secināja (1. sējuma 8.-15. lapa), ka [REDACTED] secīgi izmantoja vairākus uzņēmumus, kuros bija patiesais labuma guvējs. Proti, identiskas darbības ar elektroierīču piegādēm vai tirgošanu īstenoja secīgi [REDACTED], [REDACTED] un [REDACTED]. Kad viens uzņēmums tika likvidēts vai slēgts tā korts, tad visi uzkrātie līdzekļi tika pārskaitīti secīgi nākamajam uzņēmumam, kas it kā turpināja tieši to pašu saimniecisko darbību. Šo uzņēmumu līdzekļi izmantoti [REDACTED] personiskajiem tēriņiem. Tikai neliela daļa no darījumos saņemtajiem līdzekļiem (no elektrisko

iekārtu pircējiem) tiek novirzīta citiem uzņēmumiem, kas varētu patiesi būt saistīti ar elektroierīču piegādēm.

Turklāt izmeklēšanas laikā neizdevās iegūt informāciju, ka arī [REDACTED] būtu veicis aktīvu saimniecisko darbību. Nav nekādas informācijas vai maksājumu, kas liecinātu par finanšu plūsmās iesaistīto uzņēmumu aktīvu saimniecisko darbību. Šie uzņēmumi varētu būt tikai starpnieki, tomēr šādā situācijā nav nekādas logikas, lai starpnieks, kurš neveic nekādas darbības, bet tikai izraksta rēķinus, iegūtu darījumos tik lielu peļņas daļu. Proti, uzņēmumi, par kuru aktīvu saimniecisko darbību nav atrodama nekāda informācija, neveicot nekādas papildu darbības, nepievienojot precēm nekādu papildu vērtību, īsā laika posmā gūst tirgus apstākļiem neatbilstošu peļņu. Šādus secinājumus apstiprina arī turpmāk minētie apsvērumi.

[10.1] Ar mantu saistītās personas kredītiestādei skaidroja (1. sējuma 111. lapa), ka lielā peļņa veidojās (pārdošana par [REDACTED] miljoniem EUR un pašizmaksā nepilni [REDACTED] tūkstoši EUR), jo faktiski par piegādēm maksājumus jau bija veicis [REDACTED]. Tomēr neviens dokuments neapliecina šādu versiju. Gluži pretēji, no [REDACTED] saņemtie līdzekļi (neilgi pirms tā likvidēšanas) tika izmantoti, nevis iegādes vai piegādes izdevumu segšanai, bet tika novirzīti finanšu instrumentu iegādei vai [REDACTED] personiskajiem tēriņiem. Proti, nepastāv ticams un pamatots skaidrojums, kā veidojās šis līdzekļu uzkrājums (peļņa). To, ka [REDACTED] saņemtie līdzekļi lielākoties ir “peļņa” apstiprina gan veiktie maksājumi ([REDACTED] personiskajiem tēriņiem), gan arī ar mantu saistīto personu paskaidrojumi, proti, tiek apgalvots, ka [REDACTED] saņemtie finanšu instrumenti vai pārskaitījums no [REDACTED] [REDACTED] uz [REDACTED] faktiski ir dividendes. Proti, neproporcionali liela daļa no [REDACTED] saņemtajiem līdzekļiem veido peļņu, nevis tiek novirzīti saimnieciskās darbības veikšanai, piemēram, elektroierīču ražotājiem, vairumtirgotājiem, piegādātājiem vai jebkādiem citiem izdevumiem saistībā ar saimnieciskās darbības veikšanu (muitas nodokli, telpu vai noliktavu īre, darba algas u. c.).

[10.2] Tiesa piekrīt procesa virzītājas apsvērumiem, ka kredītiestādei un arī izmeklēšanas laikā tika iesniegti dokumenti, kas varētu apliecināt tikai neliela apjoma elektroierīču iegādes. Vienlaikus no iesniegtajiem līgumiem apstiprinās (piemēram, 1. sējuma 60.-79. lapa), ka [REDACTED] nav veicis vispār nekādas aktīvas darbības vai arī nav veicis darbības, kas varētu būt saistītas ar preču vērtību palielināšanu (tikai starpnieks), proti, nav nekāda izskaidrojuma, kāpēc uzņēmumam veidojas tik liela peļņa. Nav nekādu arī pierādījumu, ka uzņēmumam būtu sava noliktava, ražotne vai pat darbinieki, kas varētu veidot šādu pievienoto vērtību. Arī no lietas materiālos esošajiem rēķiniem un pavadzīmēm (1. sējuma 80.-101. lapa) neizriet, ka [REDACTED] būtu aktīvi iesaistīts piegādes darījumos vai veiktu kādas papildu darbības (izņemot rēķina saņemšanu un apmaksu). Proti, uzņēmums ir norādīts tikai rēķinos, bet piegādes dokumentos (pavadzīmes) kā saņēmējs (gala maksātājs) ir norādīts Krievijas uzņēmums [REDACTED], kas vēlreiz apstiprina, ka nav saprotama logika vispār iesaistīt [REDACTED] vai citus starpniekus šādos darījumos. Tas arī netieši apstiprina procesa virzītājas pieņēmumu, ka arestēto līdzekļu patiesā izceļsme, visticamāk, saistīta ar uzņēmumu [REDACTED].

[10.3] Ar mantu saistītās personas nepiekrit apgalvojumam, ka [REDACTED] saistītie uzņēmumi nebija čaulas veidojumi vai izkārtnes, tomēr ne izmeklēšanas laikā, ne tiesvedības laikā neiesniedza nekādus pierādījumus, kas ļautu izdarīt pretēju secinājumu. Ar mantu saistītās personas apgalvoja (piemēram, 1. sējuma 34.-35. lapa), ka līdzekļi tika izmantoti saimnieciskās

darbības veikšanai, t. sk. tika izmantots AAE atvērtais konts. Vienlaikus, atsaucoties uz to, ka tas ir apgrūtinoši, nevienā brīdī pat netika iesniegta konta izdruka no AAE, kas varētu liecināt, ka vismaz AAE konts ir izmantots saimnieciskās darbības veikšanai, piemēram, maksājumi reāliem darījuma partneriem vai algu maksājumi. Tiesa netic, ka ██████████, kurš joprojām ir reāli pastāvošs uzņēmums (kā to apgalvoja arī tiesas sēdē) nespēj no savas kredītiestādes iegūt konta izrakstu. Nav arī ticams, ka pastāvošs uzņēmums, kurš it kā joprojām veic aktīvu saimniecisko darbību, nespēj iesniegt pamatojošus dokumentus, bet tikai apgalvo, ka AAE nepastāv tik stingri grāmatvedības kārtošanas noteikumi. Tiesa arī konstatē, ka arī ██████████ nepastāvēja acīmredzami šķēršļi, lai iesniegtu atbilstošus dokumentus (pierādījumus), jo arī investīciju līguma (1. sējuma 18.-26. lapa) 4.6. punktā nostiprinātas tiesības prasīt nepieciešamo informāciju, lai pierādītu mantas izceļsmes likumību. To apstiprina arī apstāklis, ka ██████████ un ██████████ (kurš joprojām ir ██████████ patiesais labuma guvējs) pārstāv viena un tā pati persona.

Tiesa arī vērš uzmanību, ka kredītiestādei tika iesniegti dokumenti, kas varētu apliecināt ██████████ ienākumu līmeni (labklājību), tomēr no lietas materiāliem izriet, ka uzņēmuma ██████████ aktīvi un arestētie līdzekļi nav saistīti ar ██████████ ienākumiem.

[11] Vienlaikus tiesa konstatē, ka ██████████ sniedza nepatiesu informāciju par maksājuma mērķi. Pārskaitot līdzekļus uz ██████████ kontu (1. sējuma 119.-120. lapa) nepārprotami tika norādīts, ka maksājums tiek veikts saskaņā ar konkrētu rēķinu (*payment for invoice ██████████*). Tomēr pēc tam, kad kredītiestāde 2020. gada 19. novembrī lūdza iesniegt pamatojošos dokumentus, ██████████ jau sniedza informāciju (1. sējuma 34. lapa), ka tā bija tikai līdzekļu pārdale grupas ietvaros, proti, nekādas preces vai pakalpojumi netika apmaksāti. Proti, apzinoties, ka nav iespējams iesniegt nekādu ticamu rēķinu, tika mainīta pozīcija un apgalvots par līdzekļu pārdali grupas ietvaros. Atbildot uz kredītiestādes papildu jautājumiem, netika sniegs nekāds logisks skaidrojums, bet tika atbildēts, ka “maksājuma uzdevumam bija indikatīvs raksturs” (1. sējuma 110. lapa). Nav saprotama nekāda loģika, kāpēc pārvedumam starp grupas uzņēmumiem būtu vajadzība izdomāt mākslīgu un konkrētu rēķina numuru. Tas liecina, ka, visticamāk, sākotnēji veicot šo maksājumu, apzināti tika radīts iespaids, ka samaksa tiek veikta par kādu konkrētu preci vai pakalpojumu, iespējams, lai slēptu, ka faktiski tā joprojām ir čaula, kas turpinās tikai maksājumu saņemšanu bez reālas saimnieciskās darbības veikšanas.

Savukārt tiesas sēdē, atbildot uz tiesas jautājumiem, faktiski tiek norādīts, ka ██████████ veiktie maksājumi ██████████ būtu pielīdzināmi dividenžu izmaksai. Vienlaikus tiesai nav iespējams pārliecināties ne par vienu no šīm versijām, jo kredītiestādei vai izmeklēšanas laikā netika iesniegts arī nekāds lēmums, kas apstiprinātu šāda maksājumu būtību, t. sk. nav nekādu lēmumu par dividenžu izmaksu vai pārskaitījumu (dāvinājumu) grupas ietvaros. Turklat, ja šie maksājumi būtu pielīdzināmi dividendēm, tad tos būtu jāveic uz ██████████ kontu, nevis citam uzņēmumam, ja vien nepastāv skaidra (trīspusēja) vienošanās par maksājumu kārtību. Tas tikai apliecina, ka ██████████ izmanto uzņēmumu līdzekļus personiskajām vajadzībām, pilnībā ignorējot grāmatvedības noteikumus vai apstākli, ka uzņēmumi ir patstāvīgi tiesību subjekti ar savu nodalītu mantu. Proti, ██████████ bez nekādiem pamatojošiem dokumentiem vienkārši pārdala uzņēmuma līdzekļus pēc savām vajadzībām, kas apliecina, ka šie uzņēmumi bija tikai čaulas veidojumi, lai veiktu līdzekļu uzkrājumus ██████████ interesēs. Turklat tā kā no pierādījumiem izriet, ka ██████████

■ un ■ faktiski neveica (vai vismaz neveica tik lielā apjomā) saimniecisko darbību, tad arī peļņas veidošana (un attiecīgi dividenžu izmaka) faktiski ir mākslīgi radīta.

[12] Tiesa arī papildus konstatē, ka lietas materiālos ir ■ līgums ar ■, kas noslēgts 2015. gada 24. augustā (1. sējuma 65.-69. lapa). Uz šo līgumu atsaucas arī ar mantu saistītā persona, sniedzot informāciju kredītiestādei (1. sējuma 34. lapa), tiesas sēdes laikā un 2022. gada 13. septembra rakstveida paskaidrojumos. Vienlaikus no lietas materiāliem nepārprotami izriet (piemēram, 1. sējuma 18., 26., 39. un 115. lapa) un tiesas sēdē to apstiprināja arī ar mantu saistītās personas, ka ■ ir dibināts tikai 2016. gada jūlijā. Tiesas ieskatā tas apstiprina, ka pamatojošie dokumenti ir mākslīgi izveidoti, proti, personas, kas “zīmēja” pamatojošos dokumentus bija piemirsušas apstākli, ka līguma slēgšanas brīdī šāds uzņēmums nemaz nepastāvēja.

[13] Nemot vērā minēto, tiesa secina, ka ■ ir mākslīgi iesaistīts darījumu kēdē, saņemot lielāko daļu no maksājumiem bez tiesiska pamata. Uzņēmums ir čaulas veidojums, kas neveic reālu saimniecisko darbību. No lietas materiāliem izriet, ka ■ noslēgtie līgumi ir fiktīvi vai arī tie netika pildīti tādā apmērā, lai pamatotu arestēto līdzekļu izcelsmi. Darījumiem (maksājumiem), kas veidoja arestētās mantas izcelsmi, nav ekonomiskā pamata. Faktiski ■ konti Latvijas kredītiestādē tika izmantoti tikai kā infrastruktūra darījumu veikšanai bez nekāda ekonomiska pamatojuma vai tikai līdzekļu uzkrāšanai ■ vai citu personu interesēs. Arestētās mantas izcelsmi veido mākslīgi radīti līgumi, kā arī ar mantu saistītā persona nav sniegusi citu ticamu un pārbaudāmu informāciju, kas liecinātu, ka arestētajai mantai ir likumīga izcelstsme. Tādējādi no lietas materiālos esošajiem netiešajiem pierādījumiem ir iespējams izdarīt secinājumu, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelstsme.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 630. panta pirmo daļu, tiesa

nolēma

atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu ■ (reģ. ■) līdzekļus ■ EUR apmērā (kreditora prasījumu), kas cesijas veidā saņemti no ■ un uzskaitīti likvidējamās ■ AS iekšējās uzskaites ierakstā Nr. ■.

atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu ■ (■), dzimis ■ gada ■, piederošos finanšu instrumentus, kas atrodas ■ AS kontā Nr. ■.

Iepriekš minēto arestēto un noziedzīgi iegūto mantu konfiscēt valsts labā un iegūtos līdzekļus ieskaitīt valsts budžetā.

Lēmumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 dienu laikā no lēmuma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Ekonomisko lietu tiesā.

Lēmums pieejams tiesas kancelejā 2022. gada 23. septembrī.

Tiesnesis
NORAKSTS PAREIZS
Ekonomisko lietu tiesas
tiesnesis A. Latkovskis

(paraksts)

A. Latkovskis

Kriminālprocesa Nr. [REDACTED]

Lietvedības Nr. [REDACTED]

LĒMUMS

Rīgā 2023. gada 24.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese Signe Grīnberga,
tiesnese Ingūna Amoliņa,
tiesnese Diāna Dambre,
piedaloties prokurorei Dacei Vanagai,
procesa virzītājai Ievai Semjonovai,
ar mantu saistītās personas pārstāvjiem
zvērinātām advokātēm [REDACTED]
un zvērinātā advokāta palīdzei [REDACTED]
[REDACTED]

slēgtā tiesas sēdē izskatīja procesu par noziedzīgi iegūtu mantu saistībā ar [REDACTED]
[REDACTED] pārstāvju zvērinātu advokātu [REDACTED] un [REDACTED]
un [REDACTED] ([REDACTED]) pārstāves zvērinātas advokātes [REDACTED] sūdzību
par Ekonomisko lietu tiesas 2022. gada 23.septembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pamatojoties uz Finanšu izlūkošanas dienesta 2021.gada 26.maija ziņojumu, 2021.gada 16.jūnijā tika uzsākts kriminālprocess Nr. [REDACTED] pēc Kriminālikuma 195.panta trešās daļas par iespējamu nezināmas izcelsmes noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju lielos apmēros, proti, par to, ka vairāku uzņēmumu konti Latvijas kredītiestādēs izmantoti, lai legalizētu no Krievijas juridiskās personas [REDACTED] saņemtos līdzekļus.

No Finanšu izlūkošanas dienesta 2021.gada 6.augustā saņemta papildus informācija par aizdomīgiem darījumiem, kuros iesaistīts [REDACTED] un tā patiesais labuma guvējs [REDACTED] ([REDACTED]).

Ar procesa virzītājas 2022.gada 18.jūlija lēmumu nolemts izdalīt no kriminālprocesa materiālus, kā arī uzsākt un nodot tiesai procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

Lēmumā ierosināts atbilstoši Kriminālikuma 70.¹¹ panta pirmajai daļai atzīt par noziedzīgi iegūtu un konfiscēt valsts labā šādus aktīvus: 1) [REDACTED] līdzekļus [REDACTED] euro apmērā, kas saskaņā ar 2019. gada 2. aprīļa noslēgto

investīciju līgumu cesijas veidā saņemti no [REDACTED] un uzskaitīti likvidējamās [REDACTED], AS iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [REDACTED]; 2) [REDACTED] piederošos finanšu instrumentus, kas atrodas [REDACTED] kontā Nr. [REDACTED].

[2] Ar Ekonomisko lietu tiesas 2022.gada 23.septembra lēmumu nolemts atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu [REDACTED] (reg. Nr. [REDACTED]) līdzekļus [REDACTED] euro apmērā (kreditora prasījumu), kas cesijas veidā saņemti no [REDACTED] un uzskaitīti likvidējamās [REDACTED], AS iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [REDACTED], kā arī nolemts atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu [REDACTED] ([REDACTED]), dzimis [REDACTED] gada [REDACTED], piederošos finanšu instrumentus, kas atrodas [REDACTED] kontā Nr. [REDACTED]. Iepriekš minēto arestēto un noziedzīgi iegūtu mantu konfiscēt valsts labā un iegūtos līdzekļus ieskaitīt valsts budžetā.

[3] Par Ekonomisko lietu tiesas 2022.gada 23.septembra lēmumu sūdzību iesniedza [REDACTED] pārstāvji zvērināta advokāte [REDACTED] un [REDACTED] un [REDACTED] pārstāve zvērināta advokāte [REDACTED], kurā lūdz iesniegt Eiropas Savienības tiesā līgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par to, kā interpretē Eiropas Parlamenta un Padomes 03.04.2014. Direktīvu 2014/42/ES par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā (Direktīvas 2014/42/ES), Padomes Pamatlēmumu 2005/212/TI (24.02.2005) Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu, nozieguma rīku un īpašuma konfiskāciju (Pamatlēmums 2005/212/TI), 16.05.2005. Eiropas Padomes konvenciju par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kā arī šo līdzekļu meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju (Konvencija), Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta 2. un 3. punktu un Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Pirmā protokola 1.pantu, atzīt par nepamatotu Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja Organizētās noziedzības un noziegumu ekonomikas jomā apkarošanas nodaļas procesa virzītājas Ielas Semjonovas 18.07.2022. lēmumu par procesa uzsākšanu par noziedzīgi iegūtu mantu un par procesa par noziedzīgi iegūtās mantas nodošanu izlemšanai tiesai.

Tāpat lūdz atceļt Ekonomisko lietu tiesas 23.09.2022. lēmumu un izbeigt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu attiecībā uz [REDACTED] un [REDACTED] arestēto mantu kriminālprocesā Nr. [REDACTED].

Sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem:

[3.1.] Sūdzības iesniedzēji norāda, ka lietās, kurās izteikts pieņēmums par autonomo (*stand-alone*) legalizāciju, arestētos finanšu līdzekļus var atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu, tikai pierādot Kriminālikuma 195.panta noziedzīga nodarījuma sastāva elementu esamību, kas nav konstatējams Kriminālprocesa likuma 59.nodaļas kārtībā, bet gan pamata kriminālprocesā.

Sūdzības iesniedzēji norāda, ka lai atzītu, ka manta ir radusies “noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā”, ir jāpierāda noziedzīgs nodarījums un tas, ka mantas izcelsme ir tieši vai netieši saistīta ar šo noziedzīgu nodarījumu, turklāt Kriminālprocesa likuma 126.panta otrās daļas kārtībā, proti, nepieciešams konstatēt, ka manta tieši vai

netieši personas īpašumā vai valdījumā nonākusi konkrēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

[3.2] Sūdzības iesniedzēji norāda, ka procesa virzītāja nav pamatojusi un pierādījusi pieņēmumu par arestētās mantas saistību ar noziedzīgiem nodarījumiem.

Sūdzības iesniedzēju ieskata, sabiedrības un ██████████ gadījumā, lietā vispār nav pierādīts sākotnējais apgalvojums jeb pieņēmums par mantas noziedzīgo izcelsmi, t.sk., ka ir notikusi izvairīšanās no nodokļu nomaksas vai arī Krievijas uzņēmums ██████████ ir veicis nelikumīgas darbības, iegādājoties preci, līdz ar ko, nav pamata mantas noziedzīguma prezumpciju piemērošanai. Uz sākotnējo pierādīšanas pienākumu ir norādījis likumdevējs 21.11.2019. Kriminālprocesa likuma grozījumu anotācijā, norādot, ka ir jābūt pierādījumu kopumam, kas procesa virzītajam dod pamatu pieņēmumam, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelstsme. Tiesa nav konstatējusi, ka Sabiedrības manta (kreditora prasījums) un ██████████ finanšu instrumenti tieši vai netieši Sabiedrības un ██████████ īpašumā vai valdījumā nonākusi konkrēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

Norāda, ka ar procesa virzītājas kriminālprocesa ietvaros iegūto informāciju, ko veido Finanšu izlūkošanas dienesta (turpmāk – Dienests) ziņojumi, ir par maz, lai ar ticamības pārsvaru atzītu, ka arestētā manta ir ar noziedzīgu izcelsmi.

[3.3] Sūdzības iesniedzēji norāda, ka ██████████ un ██████████ ir ticami un loģiski, ar pierādījumiem pamatojuši veiktos darījumus, kam nav sasaistes ar noziedzīgām darbībām. Savukārt ne procesa virzītāja, ne arī Ekonomisko lietu tiesa vispār nav vērtējuši Sabiedrības un ██████████ sniegtās ziņas par mantas izcelsmes likumību, apšaubot darījumu civiltiesisko un ekonomisko pamatojumu, un norādot uz informācijas neesamību un klūdām pamatojošajā dokumentācijā.

Norāda, ka nav loģisks, saprotams un tiesiski pamatots arguments, kādā veidā ██████████ ██████████ un ██████████ kā komersanta, kura darbības tiesiskais mērķis ir peļņas gūšana, darbības ar elektroierīcu piegādēm un šīs darbības rezultātā gūtā “*tik liela peļņa*” kalpotu par pierādījumu noziedzīgu darbību veikšanai un līdzekļu noziedzīgajai izcelstsmei.

Norāda, ka Ekonomisko lietu tiesa nav ņēmusi vērā, ka Procesa virzītājas lēmumā nav apšaubīts, ka secīgi ██████████, ██████████ un ██████████ nodarbojās ar elektronisko preču vairumtirdzniecību, tomēr kā viens no faktiem, kas liecina par to, ka līdzekļiem ir noziedzīga, nevis legāla izcelstsme, ir norādīts, ka no ██████████ konta Nr. ██████████ preču piegādātājiem un transportētājiem pārskaitīti tikai aptuveni ██████████ EUR, bet pārējie līdzekļi debetēti darījumos, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību:

- 1) uz ██████████ kontu Nr. ██████████ Apvienoto Arābu Emirātu kredītiestādē ██████████ pārskaitīti līdzekļi ██████████ AED (aptuveni ██████████ EUR) kopsummā, darījuma mērķi, norādot: savu līdzekļu pārvedums;
- 2) veikti maksājumi ārvalstu juridiskām personām par bērna izglītību un interjera precēm;
- 3) veikti pirkumi ar uzņēmuma karti aptuveni ██████████ tūkst. EUR kopsummā dažādās valūtās, karti izmantojis ██████████ un viņa dzīvesbiedre ██████████.

Norāda, ka ██████████ 13.11.2021. procesa virzītāji iesniedza savu attieksmi pret lēmumu, kuras 7. sadaļā tika skaidrota līdzekļu izcelstsme un darījumu partneru

izvēle. Attieksmes 7.5., 7.6. un 7.8. un 7.9. punktos skaidri norādīts, ka [REDACTED] un [REDACTED] bija vienas grupas uzņēmumi. [REDACTED] nodarbojās ar logistiku un preču piegādi, un savus līdzekļus ieguva, izpildot pasūtījumus un saņemot maksājumus no pircējiem [REDACTED] un [REDACTED]. [REDACTED] bija kents [REDACTED], no kura var pārliecināties, ka [REDACTED] regulāri iepirkta dažādas ar elektroniku saistītas preces no Āzijas uzņēmumiem, maksāja par transporta pakalpojumiem utt., kas ticami apliecina, ka pasūtījumu izpilde reāli notika. [REDACTED] rīcībā tajā laikā arī nebija nekādas informācijas, kas liktu šaubīties par tās darījuma partneru uzticamību un līdzekļu izcelsmes likumību. Pirms [REDACTED] likvidācijas, 10.10.2016. un 21.10.2016. grupas uzņēmumu ietvaros [REDACTED] no [REDACTED] saņēma maksājumus [REDACTED] euro apmērā. No šiem līdzekļiem [REDACTED] iegādājās arestētos finanšu instrumentus. [REDACTED] savas saimnieciskās darbības ietvaros no 10.10.2016. līdz 09.06.2017. izpildīja Lielbritānijā reģistrētās kompānijas [REDACTED] pasūtījumus par elektronikas komponenšu piegādi. [REDACTED] rīcībā nebija nekādas negatīvas informācijas par šo uzņēmumu, starptautisko sankciju sarakstos tas neatradās, tajā laikā [REDACTED] nepastāvēja normatīvajos aktos noteikts pienākums veikt izpēti par šī klienta naudas līdzekļu izcelsmi. Attiecīgi nebija nekādas informācijas, kas liktu šaubīties par tās darījuma partnera uzticamību un līdzekļu izcelsmes likumību. Tāpat arī [REDACTED] savas saimnieciskās darbības ietvaros no 09.08.2017. līdz 30.01.2018. izpildīja Kanādā reģistrētās kompānijas [REDACTED] pasūtījumus par elektronikas komponenšu piegādi. Arī par šo darījuma partneri [REDACTED] rīcībā nebija nekādas negatīvas informācijas un nebija pamata apšaubīt šī darījuma partnera uzticamību un līdzekļu izcelsmes likumību.

Norāda, ka atzīstot Sabiedrības un [REDACTED] mantu par noziedzīgi iegūtu, vadoties no zinām par naudas kustību, Ekonomisko lietu tiesa nav ievērojusi tiesu praksē secināto, ka ziņas par naudas kustību un to pamatojošiem dokumentiem, iespējams, atbilst Krimināllikuma 195.panta paredzētā noziedzīga nodarījuma sastāva objektīvās puses raksturojumam, taču tas atbilstoši judikatūrai nav konstatējams, izskatot procesu par noziedzīgi iegūtu mantu un nevar kalpot par pamatu, lai arestētos finanšu līdzekļus atzītu par noziedzīgi iegūtu mantu.

Norāda, ka tiesa, pamatojoties uz zinām par naudas kustību, selektīvi ir vērtējusi materiālus un ir aprobežojusies ar lietā esošo līgumu apskati. Tiesas motīvi ir nepamatoti un virspusēji, jo iztrūkst atbilstošs preču kustību pamatojošo dokumentu vērtējums. Protī, līgumu spēkā esamība lietā apstiprinās ar preču pārvadājuma dokumentiem – CMR, kas pierāda preces piegādi, atbilstoši lietā esošajiem līgumiem. Piegādes dokumentos norādītā prece un tās kustība tika pakļauta muitas kontrolēm un nevar tikt uzskatīta par fiktīvu. No minētā izriet, ka preces apmaksa neveido līdzekļu noziedzīgu izcelsmi. No iesniegtajām CMR arī izriet, ka [REDACTED] un [REDACTED]

[REDACTED] starpā noslēgtajā līgumā ir ieviesusies viena pārrakstīšanas klūda, jo pēc šī līguma preces piegāde tika veikta nevis 2015.gada augustā, bet gan pēc 2017. gadā. Lieta ir iesniegti arī rēķini Igaunijā reģistrētam transporta pakalpojumu sniedzējam [REDACTED], kurš CMR pavadzīmēs redzams kā transporta pakalpojumu sniedzējs. Ir acīmredzams, ka tika izmantots [REDACTED], [REDACTED], no kuriem secīgi [REDACTED] pārņēma darbību un aktīvus, līguma paraugus. Attiecīgi

Ekonomiska lietu tiesa nevarēja atstāt bez ievērības lietā esošos pierādījumus par preču kustību. Proti, lietā esošās pavadzīmes, CMR, rēķini, līgumi ar preču piegādes vietu Igaunijā, pierāda reālu saimniecisko darbību, ██████████ līgumu īstenumu, darījumu ekonomisko pamatu.

Norāda, ka Ekonomisko lietu tiesa nav arī pamatojusi ██████████ finanšu instrumentu, kuru aptuvenā vērtība uz 27.07.2021. ir ██████████ EUR, kas atrodas AS ██████████ kontā Nr. ██████████, noziedzīgu izceļsmi un norādījusi pierādījumus, kas to pamatotu.

Saistībā ar ██████████ finanšu līdzekļiem, procesa virzītāja konstatēja likumīga rakstura darbības, kas nedz pašas par sevi, nedz kopā neveido pamatu pieņēmumam, ka ██████████ arrestētā manta kriminālprocesā Nr. ██████████ ir ar noziedzīgi izceļsmi. Tas, ka uzņēmuma patiesā labuma guvējs, izmanto uzņēmuma iegūtos finanšu līdzekļus, lai pavairotu savu labklājību, nav nekas nelikumīgs vai neparasts, jo vispārzināms fakts, ka viens no uzņēmējdarbības mērķiem ir ne tikai attīstīt saimniecisko darbību, bet gan arī gūt no uzņēmuma peļņu.

[3.4] Sūdzības iesniedzēji norāda, ka Finanšu izlūkošanas dienesta ziņojumu nav pamata atzīt pat kompetentās iestādes atzinumu Kriminālprocesa likuma 133. panta izpratnē.

Sūdzības iesniedzēji vērš uzmanību, ka Finanšu izlūkošanas dienests nav ne kompetents, ne tiesīgs veikt izmeklēšanu Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, izmantojot kriminālprocesuālos līdzekļus un metodes, pie tam vēl neuzsāktā kriminālprocesā. Jebkuras ziņas, kas satur informāciju par iespējama noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ir pārbaudāmas un nostiprināmas Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nevis automātiski iegūst pierādījumu nozīmi un statusu.

[3.5] Sūdzības iesniedzēji uzskata, ka konfiskācija bez notiesājoša sprieduma nav pieļaujama “pierādītās noziedzīgi iegūtās mantas” (t.i. mantas, kuras noziedzīgā izceļsmē ir jāpierāda apsūdzības pusei) gadījumos.

Norāda, ka ja nepastāv nekāda informācija par iespējamo predikatīvo noziedzīgo nodarījumu, mantas atzīšana par noziedzīgi iegūtu nav iespējama, kā arī ir sajaukts pierādīšanas priekšmets procesā par noziedzīgi iegūtu mantu ar kriminālprocesu, kurā tiek pierādīta personas vaina noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā pēc Kriminālikuma 195.panta.

[3.6] Sūdzības iesniedzēji norāda, ka nepastāv neviens no Kriminālprocesa likuma 626. pantā minētajiem kritērijiem procesa uzsākšanai un tas ir izbeidzams. Ar pierādījumiem neapstiprinās, ka procesa virzītāja mēģinātu savākt pierādījumus pamata procesa virzīšanai. Sūdzības iesniedzēju ieskatā lēmumā nav norādīts un nav pamatots, kādas darbības pamata procesā vēl ir jāveic un, kādu konkrēti objektīvu iemeslu dēļ izmeklēšanu tuvākajā laikā nevar pabeigt.

[3.7] Tāpat sūdzības iesniedzēji norāda, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu tiek aizskartas Sabiedrības un ██████████ cilvēktiesības.

No pārsūdzētā lēmuma izriet, ka kriminālprocess vēlāk tiks izbeigts, jo nav pienākuma noskaidrot personu vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Kriminālikuma 195.panta (šāds regulējums ir iekļauts Kriminālprocesa likuma 392.panta 2² daļā). Attiecīgi Sabiedrības un ██████████ mantas konfiskācija netiek sasaistīta ar kriminālprocesa Nr. ██████████ būtību un iznākumu, bet, lai pēc mantas konfiskācijas izbeigtu šo kriminālprocesu bez rezultāta, kā rezultātā procesā par

noziedzīgi iegūtu mantu netiek vērtēts samērīgums starp Sabiedrības un [REDACTED] tiesībām uz taisnīgu procesu un procesa ekonomijas interesēm. Konfiskācija bez notiesājoša sprieduma jeb *in rem* process ir ieviests kā paātrināts mantas konfiskācijas mehānisms, kas nav savienojams ar taisnīguma un tiesiskuma atjaunošanu, jo mantas konfiskācija netiek sasaistīta ar nozieguma sastāvu. Nosakot aizskartās mantas īpašnieka statusu, Sabiedrībai un [REDACTED] ir liegtas tiesības uz aizstāvību, tikt informētiem par to, kādas aizdomas ir pret viņiem vai kādas apsūdzības ir vai var tikt izvirzītas.

[4] Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesneses 2022.gada 12.oktobra lēmumu sūdzību saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo daļu nolemts izskatīt rakstveida procesā, par ko paziņots procesa dalībniekiem.

[5] Kriminālprocesa likuma 631.panta otrās daļas kārtībā prokurore Dace Vanaga iesniegusi viedokli, kurā norādīts, ka 2022.gada 23.septembra Ekonomisko lietu tiesas lēmums ir likumīgs un pamatots un atstājams negrozīts.

Norāda, ka tiesa pamatoti ir secinājusi, ka konkrētajā procesā ir jāpārbauda, vai pierādījumu kopums ir pietiekošs, lai secinātu, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izceļums, bet nav nepieciešams konstatēt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma naudas līdzekļi ir iegūti, kā arī nav nepieciešams ārpus saprātīgām šaubām konstatēt predikatīvā noziedzīgā nodarījuma esamību.

Bez tam no Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmās daļas un Kriminālprocesa likuma 124.panta sestās daļas izriet, ka nav būtiskas nozīmes, vai un kur ir vai nav uzsākts kriminālprocess par predikatīvo noziedzīgo nodarījumu.

Norāda, ka sūdzības iesniedzēji savā sūdzībā apgalvo, ka ar [REDACTED] saistītie uzņēmumi, nav čaulas veidojumi vai izkārtnes, un, ka darījumi, pērkot un pārdodot preci, t.sk. starpniecība, izriet no ierastas komercprakses un šie iemesli izslēdz uzņēmumus uzskatīt par čaulas veidojumu vai izkārtni, tajā pat laikā sūdzības iesniedzēji ne izmeklēšanas laikā, ne tiesas laikā nav iesnieguši nekādus ticamus un pārbaudāmus pierādījumus, kas ļautu izdarīt pretējus secinājumus. Atsauce uz ierastu komercpraksi, bez pierādījumiem pati par sevi nepierāda sūdzības iesniedzēju apgalvojuma patiesumu.

Uzskata, ka sūdzības iesniedzēju arguments, ka patiesā labuma guvējs [REDACTED] ar uzņēmumos esošajiem līdzekļiem varēja rīkoties pēc saviem ieskatiem, ir patiess tikai daļēji, jo kā izriet no Finanšu un kapitāla tirgus komisijas skaidrojošās informācijas par patiesā labuma guvēja noskaidrošanu un pārliecināšanos par noskaidrotā patiesā labuma guvēja atbilstību un Ieteikumi kredītiestādēm klientu līdzekļu un labklājības izceļsmes noteikšanai, uz kuriem atsaucas sūdzības iesniedzējs, nevienā no šīm vadlīnijām nav atlauts patiesā labuma guvējam bez atbilstošiem uzņēmumu dokumentiem (uzņēmumu lēmumi, rīkojumu, sapulču protokoli un tml.) pārskaitīt uzņēmumu naudu uz patiesā labuma guvēja kontu. Minētajās vadlīnijas uzsvērts, ka gan juridisko personu darījumiem, gan patiesā labuma guvēja darījumiem jābūt caurskatāmiem, pamatošiem un normatīvajiem aktiem atbilstošiem, lai nepieļautu noziedzīgu līdzekļu ieplūšanu finanšu sektorā.

Tāpat norāda, ka minētajā procesā tiesa ir pamatoti vērtējusi, ka darījumu shēmās, kas saistītas ar arestētās mantas izceļumi, iesaistītas vairākas personas, kā arī

sūdzības iesniedzēji nav apšaubījuši attēloto darījumu shēmu un shēmā norādītās naudas plūsmas. Tiesa arī pamatoti konstatējusi, ka sūdzības iesniedzējiem bija pieejami faktiski visi izdalītie lietas materiāli, tomēr sūdzības iesniedzēji neiebilda par procesa virzītājas norādīto informāciju, no kādiem līdzekļiem ir veidojusies arestētā manta. Tiesa ir novērtējusi, ka sūdzības iesniedzēji izmeklēšanas laikā un tiesā nav iesnieguši nekādus papildu pierādījumus, kas apliecinātu mantas likumīgo izcelsmi, savukārt iesniegtie pierādījumi satur būtiskas pretrunas un neatbilst faktiski konstatētajam.

Norāda, ka sūdzības iesniedzēju lūgums iesniegt prejudiciālu nolēmumu ir noraidāms, jo nacionālo tiesību normas neliedz izspriest konkrēto lietu un piemērojamās normas nav pretrunā ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem.

[6] Kriminālprocesa likuma 631.panta otrs daļas kārtībā procesa virzītāja Ieva Semjonova iesniegusi viedokli, kurā norāda, ka Ekonomisko lietu tiesas lēmums ir pamatots un atstājams negrozīts.

Norāda, ka Kriminālprocesa likuma 59. nodalas regulējums neparedz, lemjot jautājumu par mantas izcelsmi, vienlaikus izlemt arī jautājumu par personas saistību ar izdarīto nodarījumu vai personas vainīgumu, jo, no kriminālprocesa izdalot materiālus, tiek izdalīts tikai tas pierādījumu kopums, kas dod pamatu uzskatīt, ka manta ir noziedzīgi iegūta vai saistīta ar noziedzīgu nodarījumu un šis regulējums nemaz neparedz citu pierādījumu iekļaušanu procesa par noziedzīgi iegūtu mantu materiālos. Turklāt citu pierādījumu iekļaušanai nebūtu pamata, jo tiesa, izskatot materiālus par mantas izcelsmi, lemj jautājumu tikai par to, vai manta ir noziedzīgi iegūta, vai saistīta ar noziedzīgu nodarījumu, kā arī lemj, vai, ir zināms mantas īpašnieks vai likumīgais valdītājs, kā arī, lemj, vai kādai personai ir likumīgas tiesības uz šo mantu, un nosaka, rīcību ar noziedzīgi iegūtu mantu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 126. panta trešā prim daļai, ja kriminālprocesā iesaistītā persona apgalvo, ka manta nav uzskatāma par noziedzīgi iegūtu, pienākums pierādīt attiecīgās mantas izcelsmes likumību ir šai personai. Savukārt Kriminālprocesa likuma 125.panta trešā daļa nosaka, ka ir uzskatāms par pierādītu, ka manta, ar kuru veiktas legalizēšanas darbības, ir noziedzīgi iegūta, ja kriminālprocesā iesaistītā persona nespēj ticami izskaidrot attiecīgās mantas likumīgo izcelsmi un ja pierādījumu kopums procesa virzītājam dod pamatu pieņēmumam, ka mantai visticamāk, ir noziedzīga izcelstsme. Šī prezumpcija ir saistīta ar legalizēšanas darbību veikšanu. Tas nozīmē, ka kriminālprocesā iesaistītai personai ir ticami jāizskaidro attiecīgās mantas likumīgā izcelstsme un šāda skaidrojuma neesamība vai neticama skaidrojuma esība ir priekšnosacījums fakta legālai prezumpcijai par mantas noziedzīgu izcelsmi gadījumā, ja pierādījumu kopums procesa virzītājam dod pamatu pieņēmumam, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelstsme. Ar arestēto mantu saistītās personas nav iesniegušas ticamus un pārbaudāmus pierādījumus par arestētās mantas likumīgo izcelsmi.

Norāda, ka procesa materiāliem par noziedzīgi iegūtu mantu ir jāsatur tikai pierādījumi par mantu, tas ir, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelstsme un pierādījumi, kas izslēdz visas saprātīgas šaubas. Kriminālprocesa likuma 59.nodalas regulējums par noziedzīgi iegūtu mantu neparedz iespēju lemt jautājumu par personas vainīgumu, līdz ar to, tiek izslēgta iespēja piemērot prezumpciju, kuras piemērošanas priekšnoteikums ir, ka persona ir izdarījusi noziegumu. Prezumpcija

nosaka nevis nozieguma konstatēšanas faktu, bet paredz konstatēt personu, kura ir izdarījusi noziegumu. Procesā par noziedzīgu mantu tiesa nevērtē pirmstiesas izmeklēšanā esošā noziedzīgā nodarījuma, kas kvalificēts pēc Krimināllikuma 195.panta sastāvu, bet gan tikai Kriminālprocesa likuma 125.panta trešajā daļā norādītos apstākļus par kriminālprocesā arestētās mantas noziedzīgo izcelsmi.

Atbilstoši lietas materiāliem darījumu shēmās, kas saistītas ar arestētās mantas izcelsmi, iesaistītas vairākas personas, kā arī lietas dalībnieki neapšauba attēloti darījumu shēmu un shēmā norādītās naudas plūsmas. Tiesa arī konstatējusi, ka ar mantu saistītajām personām bija pieejami faktiski visi izdalītie lietas materiāli, tomēr ar mantu saistītās personas neiebilda par procesa virzītājas norādīto informāciju, no kādiem līdzekļiem ir veidojusies arestētā manta. Ar mantu saistītās personas izmeklēšanas nav sniegušas nekādus papildu pierādījumus, kas apliecinātu mantas likumīgu izcelsmi, iesniegtie pierādījumi satur defektus, bet skaidrojumi – pretrunas.

Tāpat norāda, ka, izvērtējot ar mantu saistīto personu pārstāvju sūdzībā izteiktos pieņēmumus un norādītās ziņas par tiesību normām un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ieteikumiem, kas, viņu ieskatā, nav ievērotas vai būtu/nebūtu piemērojamas šajā procesā, ir pārstāvju subjektīvs viedoklis – interpretācija – kas izteikts, lai attiecīgās normas iztulkotu tā, lai to piemērošana vai nepiemērošana šajā procesā novestu pie labvēlīga lietas izskatīšanas rezultāta viņu pārstāvētajām personām.

[7] ██████████ un ██████████ pilnvarotā pārstāve ██████████
██████████ 2022. gada 14.novembrī ir iesniegusi sūdzībā ietverto lūgumu un prasību papildu pamatojumu, paskaidrojumus un izteikusi lūgumu rast iespēju izskatīt sūdzību mutvārdu procesā.

[8] Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2022.gada 29.novembra lēmumu iesniegtais lūgums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā apmierināts un nolemts izskatīt iesniegtās sūdzības slēgtā tiesas sēdē mutvārdu procesā.

[8.1] Tiesas sēdē ██████████ pārstāves uzturēja iesniegto sūdzību uz tajā norādītajiem motīviem, lūdza atceļt Ekonomisko lietu tiesas lēmumu un izbeigt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

[8.1.1] ██████████ pārstāve zvērināta advokāte ██████████
lūdza pēc būtības izvērtēt sūdzības motīvus, izvērtēt kādas darbības var veikt ar arestēto mantu, kādas nevar. Norādīja, ka nepastāv nekāda informācija par predikatīvo noziegumu, līdz ar ko, nav pamata atzīt mantu par noziedzīgi iegūtu. Vērsa uzmanību, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšana nav konstatēta. Norādīja, ka būtiski ir tas, ka normas, ar kuram jāpierāda legalizēšanas darbības, nav atraujamas no personas subjektīvas attieksmes, proti, ka darbības veiktas apzināti – ir konstatējams nodoms slēpt vai maskēt noziedzīgi iegūtas līdzekļus. Jāpierāda mantas noziedzīga iegāde. Lēmumos iekļauta klūdaina argumentācija, savukārt, procesa virzītāja un tiesa ir pamatojuši pieņēmumu par to, ka finanšu līdzekļiem ir noziedzīga izcelstsme, vērtējot izejošo maksājumu un naudas plūsmu likumību, nevis ienākušo maksājumu un naudas plūsmu izcelsmi. Norādīja, ka kriminālprocesa materiālos nav dokumentu, uz kā pamata varētu izdarīt secinājumus, ka nepieciešams savlaicīgi izvērtēt mantisko jautājumu, tikai procesa virzītājas viedoklis bez konkrētiem pierādījumiem. Uzturēja lūgumu iesniegt Eiropas Savienības tiesā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

[8.1.2] [REDACTED] pārstāve zvērinātas advokātes palīdze [REDACTED]

[REDACTED] pievienojas kolēģes teiktajam, papildus norādīja, ka gan procesa virzītāja, gan tiesa ir sajaukusi pierādīšanas priekšmetus un kārtību, pierādot noziedzīgas mantas tiešu izcelsmi, izmantojot autonomās legalizācijas pierādīšanas metodi, norādot, ka mantas noziedzīgo izcelsmi var pierādīt ar netiešiem pierādījumiem. Norādīja, ka pirmās instances tiesas lēmumā ir sajaukts pierādīšanas priekšmeta standarts. Norādīja, ka mantu nevar atzīt par noziedzīgi iegūtu nekonstatējot predikatīvo noziedzīgu nodarījumu. Neviena persona šajā kriminālprocesā netiek saukta pie atbildības pēc Krimināllikuma 195.panta. Norādīja, ka nav tiesiska pamata uzskatīt, ka [REDACTED] veica kādas legalizācijas darbības ar mantu, kuras izcelsts būtu noziedzīga. Norādīja, ka [REDACTED] nevar uzskatīt par čaulas uzņēmumu. Pievienojas kolēģes lūgumiem atceļt lēmumu un izbeigt procesu.

[8.1.3] [REDACTED] pārstāve zvērināta advokāte [REDACTED]

[REDACTED] norādīja, ka tiesa nav ņēmusi vērā, ka materiālos esošie pierādījumi pierāda mantas likumīgu izcelsmi. Ar mantu saistītās personas ir sniegušās ziņas par darījumiem. Procesa virzītāja nav pieminējusi pierādījumu kopumu, kas iespējams varētu norādīt uz mantas noziedzīgu izcelsmi uz [REDACTED] naudas līdzekļiem. Norādīja, ka procesa virzītājai nepieciešams pierādīt, ka mantai ir noziedzīga izcelsts, taču procesa virzītāja nav savākusi nekādu informāciju par [REDACTED]. Nav pierādījumu, ka [REDACTED] līdzekļus varētu būt ieguvusi noziedzīgi. Nav konstatēts, ka [REDACTED] ir fiktīvs vai čaulas uzņēmums. Vērsa uzmanību, ka ar mantu saistītās personas ir iesniegušās tādu informāciju, kas viņiem bija zināma un pieejama, iesniedzot dokumentus, kas bija pieejami un uzglabāti tik ilgi, cik nepieciešams atbilstoši grāmatvedības noteikumiem, proti, piecus gadus. Nedomāja, ka pēc šī termiņa iztečēšanos dokumenti kādreiz noderēs. Norādīja, ka tiesas motīvi ir nepamatoti un virspusēji, iztrūkst preču kustību pamatojošo dokumentu vērtējums. Sākotnējais naudas izcelsmes avots ir legāls, savukārt, preču apmaksa neveido līdzekļu noziedzīgu izcelsmi. Norādīja, ka dokumentos datumā konstatējamā klūda ir pārrakstīšanas klūda. Lūdza izbeigt kriminālprocesu un atceļt mantai uzliktos arestus, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 630.panta pirmās daļas 3.punktu.

[8.2] [REDACTED] AS pilnvarotais pārstāvis [REDACTED]
pievienojas [REDACTED] AS pārstāvju zvērinātu advokātu viedokļiem,
lūdza izbeigt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

[8.3] Tiesas sēdē procesa virzītāja Ieva Semjonova iesniegto sūdzību par pamatotu neatzina, lūdza atstāt Ekonomisko lietu tiesas lēmumu negrozītu. Vērsa uzmanību uz to, ka, bez grāmatvedības standartiem, jāņem vērā fakti, ka aresti tika uzlikti piecu gada laikā, bet pa šo laiku nekādi pierādījumi, pavadzīmes, rēķini netika iesniegti, lai pierādītu mantas legālo izcelsmi. Norādīja, ka Ekonomisko lietu tiesas lēmums ir pamatots, visi argumenti tika izvērtēti, tas ir atstājams negrozīts.

[8.3] Tiesas sēdē prokurore Dace Vanaga iesniegto sūdzību par pamatotu neatzina, lūdza to noraidīt un atstāt spēkā Ekonomisko lietu tiesas lēmumu. Norādīja, ka nepiekrit, ka patiesā labuma guvējs ar savu mantu var darīt visu, ko grib, ignorējot normatīvo aktu prasības. Viss, ko patiesā labuma guvējs vēlās darīt ar savu mantu, ir jāpamato. Arī līdzekļu pārvedumus. Norādīja, ka tiesa ir analizējusi pārstāvju norādītos argumentus. Lēmums ir likumīgs un pamatots, lūdza to atstāt negrozītu.

Motīvu daļa

[9] Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija (turpmāk – tiesas kolēģija), izvērtējusi iesniegtās sūdzības motīvus, uzklausījusi procesā iesaistītās personas, kā arī iepazinusies ar materiāliem par noziedzīgi iegūtu mantu, atzīst, ka [REDACTED]
[REDACTED] pārstāvju zvērinātu advokātu [REDACTED] un [REDACTED] un [REDACTED]
[REDACTED] pārstāves zvērinātas advokātes [REDACTED] sūdzība ir noraidāma, bet
Ekonomisko lietu tiesas 2022.gada 23.septembra lēmums ir atstājams negrozīts.

[10] Procesu par noziedzīgi iegūtu mantu var uzsākt tikai gadījumos, ja pastāv Kriminālprocesa likuma 626. panta pirmajā daļā paredzētie nosacījumi – pierādījumu kopums dod pamatu uzskatīt, ka manta ir noziedzīgi iegūta vai saistīta ar noziedzīgu nodarījumu; objektīvu iemeslu dēļ krimināllietas nodošana tiesai tuvākajā laikā nav iespējama vai tas var radīt būtiskus neattaisnotus izdevumus.

Savukārt tiesai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 630. pantu, izskatot materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu, ir jāizlemj: 1) vai manta ir noziedzīgi iegūta vai saistīta ar noziedzīgu nodarījumu; 2) vai ir zināms mantas īpašnieks vai likumīgais valdītājs; 3) vai kādai personai ir likumīgas tiesības uz mantu; 4) rīcība ar noziedzīgi iegūtu mantu.

Satversmes tiesas 2017. gada 23. maija sprieduma lietā Nr. 2016-13-01 10. un 11. punktā atzīts, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 59. nodaļas regulējumam šajā procesā netiek skatīta kriminālliepa pēc būtības un vērtēti pierādījumi par personas vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, bet atbilstoši pierādījumiem tiek vērtēta tikai konkrēti norādītās mantas izceļsmē un tiek izlemta rīcība ar mantu, ja tā tiek atzīta par noziedzīgu. Šāds process ir vērstīgs uz mantisko jautājumu kriminālprocesā savlaicīgu un efektīvu atrisināšanu.

[11] Lai Kriminālprocesa likuma 59. nodaļas kārtībā atzītu, ka manta ir noziedzīgi iegūta, tiesai jāpārliecinās, vai procesa par noziedzīgi iegūtu mantu lietā izdalītie pierādījumi izslēdz saprātīgas šaubas, par to, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124. panta sestajai daļai mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis legāla izceļsmē.

Tiesas kolēģija secina, ka process par noziedzīgi iegūtu mantu satur pietiekamus pierādījumus, kas nerada šaubas par mantas noziedzīgo izceļsmi, ko procesa virzītāja pamatoja lēmumā par procesa par noziedzīgi iegūtu mantu uzsākšanu un nodošanu izlemšanai Ekonomisko lietu tiesai.

[12] Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 626.pantam pierādījumu kopums dod pamatu uzskatīt, ka mantai, kurai uzlikts arests, ir noziedzīga izceļsmē un objektīvu iemeslu dēļ krimināllietas nodošana tiesai tuvākajā laikā (saprātīgā laika periodā) nav iespējama, jo nav savākts pietiekams pierādījumu kopums attiecībā uz personu vainu kriminālprocesā, kuru nepieciešams iegūt arī starptautiskās sadarbības ietvaros no Krievijas (piemēram,

saistībā ar uzņēmumu [REDACTED] vai Krievijas pilsoņu aktīviem un saimniecisko darbību), kas saistībā ar karu Ukrainā pašreiz ir būtiski apgrūtināta.

Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinātajam, ka process par noziedzīgi iegūtu mantu ir uzsākts pamatoti, ievērojot Kriminālprocesa likuma 626., 627. panta noteikumus.

Tāpat tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ievērojusi Kriminālprocesa likuma prasības procesa par noziedzīgi iegūtu mantu virzībā, iztiesājot šo procesu, kā arī sagatavojot Kriminālprocesa likuma normu prasībām atbilstošu lēmumu.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa ir objektīvi un pietiekoši analizējusi procesa par noziedzīgi iegūtu mantu materiālus, procesa virzītājas un pārstāvju paskaidrojumus.

Tāpat tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa savus secinājumus balstījusi uz noskaidrotiem faktiem un apstākļiem, pirmās instances tiesas Lēmums atzīstams par tiesisku un pamatotu un atstājams negrozīts.

[13] Ievērojot to, ka pirmās instances tiesas Lēmums tiek atstāts negrozīts, tiesas kolēģija neatkarīto visu pirmās instances tiesas sniegto faktu izklāstu un secinājumus, bet izvērtē sūdzībās norādītos būtiskos argumentus, kas ietekmē lietas pareizu izlemšanu un kas nebija izvērtēti pirmās instances tiesā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka sūdzībā iekļauto argumentu lielākā daļa tika izvērtēta pirmās instances tiesā. Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas atzinumiem par pārstāvju norādītiem apstākļiem un tos neatkarīto.

[14] Attiecībā uz tiesas 2022. gada 23. septembra Lēmumā izdarītajiem secinājumiem tiesas kolēģija norāda, ka tie ir objektīvi un pamatoti.

Tiesa savus secinājumus ir pamatojusi ar kriminālprocesā iegūtām ziņām par faktiem, vērtējot tās kopumā un savstarpējā sakarībā un atzīstot, ka pierādījumu kopums, kas norāda uz arestēto naudas līdzekļu noziedzīgo izceļsmi, ir pietiekams, lai atzītu, ka arestētie finanšu līdzekļi, visticamāk, ir noziedzīgi iegūti.

[15] Saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmās daļas nosacījumiem noziedzīgi iegūta manta ir jebkāds ekonomisks labums, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonācis noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta sesto daļu un 126.panta otro daļu procesa virzītājam ir sākotnējais pienākums pierādīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga nevis likumīga izceļsmē,

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 126.panta 3.¹ daļas nosacījumiem, ja kriminālprocesā iesaistītā persona apgalvo, ka manta nav uzskatāma par noziedzīgi iegūtu, pienākums pierādīt attiecīgās mantas izceļsmes likumību ir šai personai.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pretēji sūdzības iesniedzēju argumentiem [3.3], pirmās instances tiesa pamatoti konstatēja, ka ar mantu saistītās personas nav izskaidrojušas ekonomisko pamatojumu tās veiktajai saimnieciskajai darbībai, arī tiesas kolēģija secina, ka [REDACTED] un [REDACTED] ([REDACTED]) pārstāvji lietā nav snieguši ticamu skaidrojumu vai iesnieguši pierādījumus par arestētās mantas likumīgo izceļsmi, lai gan jau no mantas aresta brīža aizskartās mantas īpašniekiem ir pienākums pierādīt mantas izceļsmes likumību. Vienlaikus tiesas kolēģija atzīst par

nepamatotu pārstāves atsauci uz termiņu, kādā tiek uzglabāti grāmatvedības dokumenti, proti, uz pieciem gadiem, norādot, ka pēc šī termiņa dokumenti vairs nav pieejami.

No procesa materiāliem izriet, ka Kriminālprocesa likuma 126.panta 3.¹ daļā norādītais [REDACTED] un [REDACTED] ([REDACTED]) pienākums pierādīt attiecīgās mantas izcelsmes likumību ir radies jau kopš lēmuma par aresta uzlikšanu mantai proti, ar 2021.gada gada 18.jūnija (1.sējuma 208.-209.lapas).

Tiesas kolēģija secina, ka lietas materiālos esošo pierādījumu kopums dod pamatu uzskatīt, ka ir sasniegts Kriminālprocesa likuma 124.panta sestajā daļā noteiktais pierādīšanas slieksnis, proti, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelstsme.

Pirmās instances tiesa pareizi atzinusi, ka [REDACTED] ir mākslīgi iesaistīts darījumu ķēdē, saņemot lielāko daļu no maksājumiem bez tiesiska pamata. Uzņēmums ir čaulas veidojums, kas neveic reālu saimniecisko darbību. [REDACTED] noslēgtie līgumi ir fiktīvi vai arī tie netika pildīti tādā apmērā, lai pamatotu arestēto līdzekļu izcelsmi. Darījumiem (maksājumiem), kas veidoja arestētās mantas izcelsmi, nav ekonomiskā pamata. Faktiski [REDACTED] konti Latvijas kredītiestādē tika izmantoti tikai kā infrastruktūra darījumu veikšanai bez nekāda ekonomiska pamatojuma vai tikai līdzekļu uzkrāšanai [REDACTED] vai citu personu interesēs.

[16] Kriminālprocesa likuma 128.panta otrā daļa par vienu no pierādījumu īpašībām – ticamību noteic, ka to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Tiesas kolēģija, izvērtējot lietā noskaidrotos apstākļus un procesā par noziedzīgi iegūtu mantu izdalītos materiālus kopsakarā ar [REDACTED] un [REDACTED] ([REDACTED]) pārstāvju iesniegtajiem pierādījumiem, atzīst, ka aizskartās mantas īpašnieks [REDACTED] un [REDACTED], ievērojot pierādīšanas standartu – pierādījumu pārsvaru, nav ticami pierādījis arestētās mantas likumīgo izcelsmi, bet procesa virzītājas 2022.gada 18.jūlija lēmumā norādītie argumenti un iesniegtie pierādījumi ir pietiekami, lai tiesai būtu pamats atzīt, ka konkrētā manta, visticamāk, ir noziedzīgi iegūta.

[17] Procesam par noziedzīgi iegūtu mantu raksturīgs tas, ka šajā procesā netiek noskaidrota personas vaina, bet gan tiek lemts par mantas noziedzīgo izcelsmi vai saistību ar noziedzīgu nodarījumu. Šāds process ir vērts uz mantisko jautājumu kriminālprocesā savlaicīgu un efektīvu atrisināšanu. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 630.pantu tiesa pieņem lēmumu par noziedzīgi iegūtu mantu (*Satversmes tiesas 2017.gada 23.maija spriedums lietā Nr.2016-13-01*).

[18] Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu pārstāvju argumentus [3.1], [3.2], [3.5], [3.6], ka, lai naudas līdzekļus atzītu par noziedzīgi iegūtiem, ir nepieciešams konstatēt predikatīvo noziedzīgu nodarījumu, kā arī nepieciešams konstatēt izdarītā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, tajā skaitā subjektīvo pusī un, ka mantas konfiskācija bez notiesājošā sprieduma nav pieļaujama.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti secinājusi, ka nemot vērā to, ka lietā nav identificēts konkrētais predikatīvais noziedzīgais nodarījums, bet ir

izteikts tikai minējums par iespējamu nodokļu nomaksas izvairīšanos Krievijā, tiesai būtu jāvērtē, vai attiecīgajā [REDACTED] kontā saņemtajiem līdzekļiem, visticamāk, ir noziedzīga vai likumīga izcelsme.

Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem un atsauci uz Kriminālprocesa likuma 124.panta septītajā daļā, 125. panta trešajā daļā un Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma 5. panta 2.¹ daļā noteikto, ka nav nepieciešams konstatēt konkrētu noziedzīgo nodarījumu (predikatīvo), no kura līdzekļi ir iegūti. Kā redzams no lietas materiāliem, tad pamatprocesā pirmstiesas izmeklēšana vēl turpinās pēc Kriminālikuma 195.panta trešās daļas.

Tiesas kolēģija norāda, ka Kriminālikuma 70.¹¹ panta pirmajā daļā noteikts, ka noziedzīgi iegūta manta ir manta, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

Savukārt Kriminālprocesa likuma 124.panta sestajā daļā noteikts, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu pierādīšanas priekšmetā ietilpstosie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats atzīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelsme.

Savukārt saskaņā ar šī panta septīto daļu, lai pierādītu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, nav nepieciešams pierādīt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi iegūti.

Kriminālprocesa likuma 125.panta trešā noteic, ka ir uzskatāms par pierādītu, ka manta, ar kuru veiktas legalizēšanas darbības, ir noziedzīgi iegūta, ja kriminālprocesā iesaistītā persona nespēj ticami izskaidrot attiecīgās mantas likumīgo izcelsmi un ja pierādījumu kopums procesa virzītājam dod pamatu pieņēmumam, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelsme. Turklāt, procesā par noziedzīgu mantu nav jāpierāda personas vaina, līdz ar to šajā procesā, pretēji pārstāvju norādītajiem apgalvojumiem, nav jāveic pilna noziedzīga nodarījuma sastāva analīze.

Līdz ar to secināms, ka tiesai procesā par noziedzīgi iegūtu mantu nav pienākums ar pierādījumiem pamatot, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi iegūti, savukārt, konstatējot, ka noziedzīgi iegūtie naudas līdzekļi izmantoti Kriminālikuma 195.pantā paredzētā noziedzīga nodarījuma, t.i., legalizēšanas izdarīšanai, tiesai nav pienākums ar pierādījumiem pamatot, tieši kura noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūtie naudas līdzekļi legalizēti, t.i., nav pienākums konstatēt predikatīvo noziedzīgo nodarījumu.

Turklāt, arī no Eiropas Cilvēktiesību tiesas atzinuma izriet, ka lai atzītu mantu par noziedzīgi iegūtu, nav nepieciešams konstatēt predikatīvo noziedzīgo nodarījumu vai personas notiesāšanu (skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2017.gada 2.maija spriedumu lietā Zschüschen v. Belgium (iesnieguma Nr.23572/07)).

[19] Pārstāvji vairakkārt atsaukušies uz to, ka ar [REDACTED] saistītie uzņēmumi nav čaulas veidojumi, taču tiesas kolēģija nekonstatē, ka sūdzības iesniedzēji izmeklēšanas laikā vai tiesas laikā būtu iesnieguši ticamus un pārbaudāmus pierādījumus, kas ļautu izdarīt pretējus secinājumus. Atsauce uz ierastu komercpraksi darījumos pērkot un pārdodot preces, bez pierādījumiem tiesas kolēģijas ieskatā pati par sevi nepierāda sūdzības iesniedzēju apgalvojuma patiesumu.

[20] Apstāklis, ka sūdzības iesniedzēji nepiekrit pirmās instances tiesas lēmuma motivācijai, pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nav atzīstams par tādu, kas būtu par pamatu pirmās instances tiesas lēmuma atcelšanai, jo tiesa pierādījumus novērtējusi atbilstoši likumam, tā jēgai un būtībai.

Tiesības pārsūdzēt tiesas nolēmumu nav formālas, ar mērķi uzdot augstākai tiesu instancei atkārtoti dot vērtējumu tiem pašiem argumentiem, kas lietā jau ir vērtēti, tajā skaitā [3.1], [3.2], [3.3], [3.4]., [3.5] argumentiem.

Augstākas instances tiesa vērtē zemākas instances tiesas nolēmumā norādīto secinājumu un motivācijas likumību un pamatojumu, bet šī izvērtējuma pamats ir iesniegtās sūdzības argumenti, kas atspēko vai neatspēko nolēmumā izteikto atzinumu pareizību.

Tiesas kolēģija secina, ka sūdzībā norādītie argumenti neatspēko pirmās instances tiesas izdarītos secinājumus. Tiesas kolēģija konstatē, ka sūdzībā nav norādīts neviens jauns pierādījums un apstāklis, jaunas ziņas par faktiem, kas attiecas uz faktiskajiem apstākļiem un kas nebūtu zināmas pirmās instances tiesai, taisot nolēmumu, un kas būtu par pamatu tiesas nolēmuma atcelšanai.

Pirmās instances tiesa lēnumā jau ir izvērtējusi sūdzībā paustos argumentus. Tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa rūpīgi izvērtējusi visu pierādījumu kopumu un uz to pamata izdarījusi pamatotus secinājumus par mantas noziedzīgo izcelsmi.

[21] Tāpat sūdzības iesniedzēji tiesas sēdē norādīja uz nepilnībām procesa virzītājas darbībās izmeklējot Krimināllikuma 195.panta trešajā dalā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, norādot, ka procesa virzītāja lēmumu par mantas atzīšanu par noziedzīgi iegūtu pamatoja ar to, ka ir nepieciešama pierādījumu iegūšana starptautiskās sadarbības ietvaros no Krievijas (piemēram, saistībā ar uzņēmumu ██████████ vai Krievijas pilsonu aktīviem un saimniecisko darbību), kas saistībā ar karu Ukrainā ir būtiski apgrūtināta, taču vērsa uzmanību, ka arī pirms kara uzsākšanas Ukrainā procesa virzītāja nav mēģinājusi iegūt pierādījumus starptautiskās sadarbības ietvaros.

Tiesas kolēģija šādus argumentus uzskata par nepamatotiem. Kā jau iepriekš norādīts, procesā par noziedzīgi iegūtu mantu tiek lemts par mantas noziedzīgo izcelsmi vai saistību ar noziedzīgu nodarījumu. Šajā procesā netiek vērtētas iestāžu, amatpersonu un auditoru darbības. Tiesas kolēģija norāda, ka šādi argumenti no sūdzības iesniedzēju putas uzskatāmi par viņu subjektīvo viedokli un nav attiecināmi uz izskatāmo sūdzību.

[22] Sūdzības iesniedzēji gan sūdzībā, gan tiesas sēdē uzturēja lūgumu vērsties Eiropas Savienības Tiesā, lai saņemtu atbildes uz virknī jautājumu.

Tiesas kolēģija norāda, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 478.panta otrajai dalai, ja konkrētās lietas izspriešanai ir nepieciešams Eiropas Savienības Tiesas prejudiciāls nolēmums par Eiropas Savienības tiesību normas interpretāciju un spēkā esamību, tiesa nosūta Eiropas Savienības Tiesai neskaidro jautājumu motivēta lēmuma formā, vienlaikus apturot tiesvedību krimināllietā līdz prejudiciālā nolēmuma spēkā stāšanās dienai.

Tiesas kolēģija secina, ka, ja jautājums rodas lietā, ko izskata tiesa, un kuras nolēmumus nevar pārsūdzēt tiesā atbilstoši valsts tiesību normām, tai ir pienākums vērsties Eiropas Savienības Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu (sk. Līguma

par Eiropas Savienības darbību 267.panta trešo daļu), izņemot gadījumus, kad attiecīgajā jomā jau ir iedibināta judikatūra vai arī nepastāv saprātīgas šaubas par to, kā pareizi interpretēt attiecīgo tiesību normu (Ieteikumi valstu tiesām par prejudiciālā nolēmuma tiesvedības ierosināšanu (2019/C 380/01), 3., 5. un 6.p. Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis C 380/3, pieejams: https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:JOC_2019_380_R_0001).

Tiesas kolēģija atzīst, ka jautājumos par tiesvedību procesos par noziedzīgi iegūtu mantu Kriminālprocesa likuma 59.nodaļas kārtībā pastāv jau ievērojamu laiku iedibināta judikatūra, līdz ar ko nepieciešamība vērsties Eiropas Savienības Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nepastāv.

[23] Vērtējot citus sūdzību iesniedzēju gan sūdzībā norādītos, gan tiesas sēdē izteiktos argumentus, tiesas kolēģija uzskata, ka katru no tiem nav nepieciešams detalizēti argumentēt šajā nolēmumā, jo tiesas kolēģijas ieskatā, tie nav uzskatāmi par tik nozīmīgiem, kas varētu ietekmēt pieņemamo nolēmumu.

Tiesu praksē minētais arguments tiek pamatots, atsaucoties arī uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atzinām. Kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk., piem., 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā “Van de Hurk v The Netherlands” (iesnieguma Nr.16034/90)). Tiesai ir jāuzklausa visi argumenti, bet tai nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atlauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu).

Tiesas kolēģija atzīst par pamatotu tiesas argumentāciju, līdz ar to tiesas kolēģijai nav pamata atkārtoti vērtēt sūdzībā norādītos tos pašus argumentus.

Kā iepriekš norādīts, tiesas kolēģija atzīst, ka lietā esošo pierādījumu kopums dod pamatu pieņēmumam, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga izceļsmē, ka krimināllietas nodošana tiesai tuvākajā laikā nav iespējama.

[24] Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, pieņemot 2022. gada 23. septembra lēmumu, nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma normu pārkāpumus, kuri būtu par pamatu pieņemtā lēmuma atcelšanai, tāpat, izskatot sūdzību, nav konstatēti tādi apstākļi, kas varētu būt par pamatu to apmierināšanai.

Tiesas kolēģija, izvērtējot Ekonomisko lietu tiesas 2022.gada 23.septembra lēmumā pausto argumentāciju, to atzīst par pietiekamu, pamatotu un likumīgu, tiesas kolēģija, pretēji sūdzībā norādītajam [3.7] nekonstatē, ka būtu pārkāptas ██████████ un ██████████ (██████████) cilvēktiesības, Kriminālprocesa likuma, Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas un citu Starptautisko cilvēktiesību dokumentu un Satversmes normas, kas būtu par pamatu pirmās instances tiesas lēmuma atcelšanai, tādējādi pirmās instances lēmums ir atstājams negrozīts, bet pārstāvju sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 631. pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nolēma

atstāt negrozītu Ekonomisko lietu tiesas 2022. gada 23. septembra lēmumu.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese (personiskais paraksts) Signe Grīnberga

Tiesnese (personiskais paraksts) Ingūna Amoliņa

Tiesnese (personiskais paraksts) Diāna Dumbre

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas apgabaltiesas
Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesnese Signe Grīnberga

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.